

Z HISTORIE PODZEMNÍCH STAVEB FROM THE HISTORY OF UNDERGROUND CONSTRUCTIONS

KTERÝ SILNIČNÍ TUNEL JE V ČESKÉ REPUBLICE NEJKRATŠÍ? WHICH ROAD TUNNEL IS THE SHORTEST IN THE CZECH REPUBLIC

The shortest tunnel in the Czech Republic and possibly even in Europe was opened to traffic in 1914. During the course of the construction of a road near the village of Lažany the builders encountered a sandstone rock called Mnich. They decided to overcome this natural obstacle by carving a gate through it in the shape of a pointed Gothic vault. This is how a 4m long and 4.9m high tunnel originated. Owing to the tunnel a relatively valuable natural monument was preserved.

Pokud se zabýváme podzemními stavbami, všímáme si většinou takových, které představují v určitém měřítku jistá superlativa – jsou největší vyraženým profilem, délkou či objemem, mají nejmenší, případně největší nadloží, jsou nejsložitější s ohledem na geotechnické podmínky pro výstavbu a podobně. Při shromažďování podkladů pro publikaci Podzemní stavitelství v České republice jsme se setkali se zajímavým fenoménem v podobě našeho nejkratšího tunelu. Tento tunel přes své stáří (zprovozněn roku 1914) není v tunelářském povědomí obecně znám. Jde o pouhé 4 metry dlouhý silniční tunel mezi obcemi Lažany a Libošovice v Českém ráji, který je znalců místní krajiny známý spíše pod turistickým označením „Pekařova brána“.

Při výstavbě silnice (III/27926) pod vesnicí Lažany tu stavitelé narazili na pískovcovou skálu zvanou Mnich. Rozhodli se tuto přírodní překážku překonat vytesáním průjezdu ve tvaru lomené gotické klenby. Později tato neobyčejná stavba, kombinující dílo přírody a lidských rukou, získala jméno Pekařova brána podle turistické stezky z hradu Kost na Valdštejn, která vedla právě po silničce procházející tímto tunelem. Označení není odvozeno od řemesla, ale odkazuje na jméno známého českého historika PhDr. Josefa Pekaře (1870–1937), který měl právě tuto stezku ve velké oblibě.

Pozoruhodná je i vyhlídka, přístupná po schodišti vytesaném do skály spolu s tunelem. Po několika málo schodech je možné se celkem pohodlně dostat na horní partii skalního bloku, která slouží jako přirozená rozhledna (dnes zčásti zakrytá stromy).

Z pohledu podzemního stavitelství je Pekařova brána spíše úsměvné dílo. Tunel délky 4 m a světlé výšky 4,9 m však zajistil zachování poměrně cenné přírodní památky a je plnohodnotnou součástí evidence příslušné SÚS. Díky tomu je možná nejkratším tunelem nejen v České republice, ale i v celé Evropě.

ING. PAVEL ŠOUREK, JAKUB KARLÍČEK,
SATRA, spol. s r. o.

Foto / Photo: Jakub Karlíček

